

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
Відділ зберігання фонду, обслуговування користувачів
і соціокультурної діяльності

#працюємо для перемоги

Любов до книги – крізь усе життя

До 130-річчя від дня народження українського
бібліографа, книгознавця, бібліотекознавця,
геополітика, історика та мемуариста
Лева Юстимовича Биковського

Київ, 2025

Л. Биковський

Биковський Лев Юстимович (10 (22) квітня 1895 р., с. Вільховець, нині Звенигородського р-ну Черкаської обл. – 11 січня 1992 р., м. Денвер, штат Колорадо, США) – бібліограф, книгознавець, бібліотекознавець, історик, журналіст, мемуарист, геополітик. Один із бібліотекарів-фундаторів Всенародної бібліотеки України (нині – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського). Доцент у галузі книгознавства (США, 1971). Член-кореспондент Української вільної академії наук (США). Член Наукового товариства ім. Шевченка та Українського історичного товариства.

(псевд. і крипт.: Л. Б., Бібліографічний мікроб)

Лев Юстимович Биковський народився 10 квітня 1895 р. у с. Вільхівці Звенигородського повіту Київської губернії.

Виховувався у мішаній польсько-українській родині, в якій батько Юстим Биковський походив із зuboжілої польської шляхти, а мати Анна Славінська мала українсько-циганське коріння. Батько майбутнього бібліолога, лісничий за фахом, був римо-католицького віросповідання, а мати – православного. Левка охрестили в православній церкві.

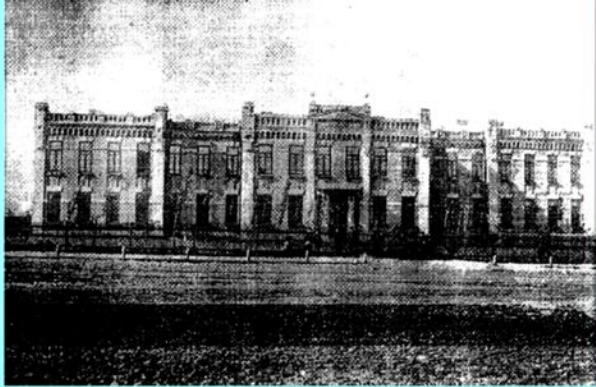
Батьки Л. Биковського – Юстим Петрович та Ганна Феодосіївна (1940-ві роки)

Пам'ятний камінь у с. Вільхivecь на Черкащині на місці, де стояв будинок, в якому провів дитячі та юнацькі роки Л. Ю. Биковський

Після початкової домашньої освіти у 1904 р. став учнем реальної школи в Києві.

Звенигородна. Комерційне училище.

Комерційне училище. Відкрите в Звенигородці в 1905 р.; перший випуск відбувся в 1911 р.

Працював бібліотекарем (за іншими даними – помічником бібліотекаря) Української студентської громади, що функціонувала в Політехнічному інституті. Як стверджує відомий історик Любомир Винар, вже тоді Л. Биковський «правдоподібно прислужився “Службі українській книжці” і українській книжній культурі, яку уважав основою української національної культури» (Лев Юстимович Биковський / Л. Винар // Укр. історик. 1993. Т. XXX, ч.1/4. С. 201).

У 1905–1912 рр. навчався в Звенигородській семи річній комерційній школі (комерційному училищі); закінчив її зі срібною медаллю.

У 1912–1914 рр. здобував вищу освіту на металургійному факультеті Петербурзького політехнічного інституту. Брав активну участь у житті української громади. Познайомився і близько зійшовся з такими відомими діячами, як В. Садовський, П. Зайцев, П. Стебницький, Ф. Вовк, О. Лотоцький та ін.

Лев Биковський в студентські роки

Восени 1914 р. Л. Биковський перейшов на навчання до Петроградського лісового інституту, став членом таємного українського студентського «Інформаційного бюро», що координувало роботу українських студентських громад різних закладів освіти Петрограда.

У 1915 р. його мобілізували до армії. У 1916–1918 рр., перебуваючи на Кавказькому фронті, обіймав посаду інженера будівельного відділу 5-го Кавказького армійського корпусу (м. Трапезунд; провінція Анталія в Туреччині).

Козацький підрозділ на Кавказі

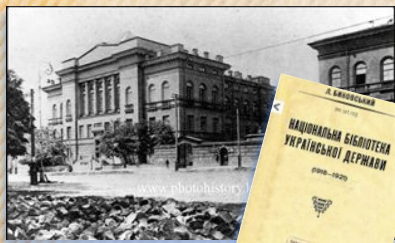
Перебуваючи в Трапезунді, разом з іншими молодими українцями зорганізував українську громаду.

У 1917 р. почав друкуватися у «Вістях Української Громади м. Трапезунда» (редактор – старшина Грицько Хоменко), а також в «Українських Вістях на Закавказзі» (Тбілісі, редактор – військовий урядовець Артем Дражевський).

Після укладення Брестського миру Л. Биковський повертається на Батьківщину.

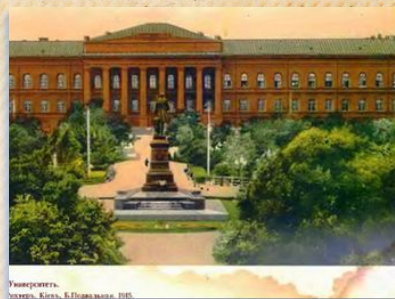
У столиці УНР він зайняв посаду інспектора філій та інструктора-організатора у видавничому товаристві «Друкар» (керівник – П. Балицький), заснував філії книгарні цього товариства в Житомирі, Ніжині, Севастополі.

У 1918–1919 академічному році навчався в Київському географічному інституті при університеті св. Володимира.

Наприкінці 1918 р. влаштувався урядовцем у Міністерстві закордонних справ УНР. Тут він захопився бібліотекарством і періодично працював у Національній, а згодом Всенародній бібліотеці України при Українській Академії наук.

У той час познайомився і співпрацював з академіками С. Єфремовим, П. Тутковським, А. Кримським, професором О. Грушевським та іншими вченими. У 1919 р. зблизився з Ю. Меженком – першим теоретиком наукової бібліографії в Україні, що вплинуло на його подальшу професійну і життєву долю. Після того, як наприкінці серпня 1919 р. Київ зайняли денікінські війська,

Головний корпус університету, 1915

Юрій Олексійович Меженко

вирішив перебраться до спокійного, але далекого Кам'янця-Подільського, що виконував роль державного і політичного центру УНР. Тут навчався на історико-філологічному факультеті Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920) й одночасно працював в університетській бібліотеці другим помічником бібліотекаря; вступив до «Кам'янець-Подільського бібліотечного товариства», яке очолював С. О. Сірополко.

Кам'янець-Подільський державний український університет

Коли Київ знову став столицею УНР в результаті наступу польського і українського війська, Лев Юстимович вирішив повернутися до роботи у Всенародній бібліотеці при УАН, в якій пропрацював до 1921 р. Був першим редактором журналу «Хроніка», який видавала бібліотека. Книгознавчу діяльність Биковського схвально оцінено в 20-х рр. у працях Д. Балики, Ю. Меженка, М. Ясинського.

1921 року, побоюючись репресій з боку радянської влади, змушений тікати до Польщі, куди двома роками раніше перебралися його батьки. У 1921–1922 рр. навчався у Варшавському університеті й закінчив курси бібліотекознавства при Варшавській публічній бібліотеці. Від кінця 1922-го перебував у Чехо-Словаччині, де закінчив Українську господарську академію у Подєбрадах (1927), отримав диплом інженера-економіста. Продовжував займатися проблемами бібліології. Друкувався у «Бібліотечному журналі» та «Бібліологічних вістях». Працював в установах, пов'язаних з книговидавництвом; редагував та видав три збірники «Українського книгознавства» (1922).

Українська господарська академія в Подєбрадах

Книгарня «Видавничого Товариства при Українській Господарській Академії в Ч.С.Р.»

У 30-ті рр. в Україні ім'я Л. Ю. Биковського було заборонене, а книжки опинились у спецфондах.

Перебування в Польщі в період 1928 – осінь 1944 рр. стало головним етапом у його науково-дослідній бібліологічній діяльності. Він працював у Варшавській міській публічній бібліотеці завідувачем відділу комплектування (1928–1944 рр.). Такий кар'єрний стрибок був би неможливий без сприяння видатного польського бібліолога Фаустина Червійовського, який зауважив талановитого книголюба з України ще на початку 1920-х.

Протягом 25 років Ф. Червійовський, виходець з українського Поділля, керував публічною варшавською бібліотекою. Коли 1928 року український емігрант Биковський влаштувався на роботу у Публічну бібліотеку Варшави, то вказав польську національність та римо-католицьке віросповідання. Серед поляків учений функціонував із польською версією свого імени: Леон. Ці факти зафіксовані в особовій справі Льва (Леона) Биковського, що зберігається у книгозбірні на Кошиковій.

У тридцяті роки Лев Биковський фактично був правою рукою Ф. Червійовського. Спільними зусиллями двоє вихідців з українських теренів розбудовували мережу філій публічної бібліотеки у Варшаві, дбали про підвищення професійного рівня бібліотекарів, працювали над концептуальними питаннями бібліотечної справи. У цей період Л. Биковський працював редактором бібліотечного журналу (1929–1938 рр.); директором, викладачем Вищих курсів бібліотекознавства (1942–1944).

Мавриція Биковська,
перша дружина
Лева Биковського, 1940 р.

1933 року Биковський змінив свою конфесійну приналежність на протестантську. Саме в Євангельській Реформованій Церкві він 1937 року взяв шлюб із польською лікаркою-стоматологинєю Маврицією Гочалковською, яку, судячи з написів на присвячених їй книжках, палко покохав (<https://culture.pl/ua/staffia/knyhoznavets-lev-bykovskyy-svidok-varshavskoho-povstannya>).

Л. Ю. Биковський
(1940–1942)

Разом з Ю. Липою у 1938–1939 рр. заснував Український

Чорноморський інститут у Варшаві – установу, яка досліджувала б Чорне море та його роль у житті українського народу; сприяв створенню Українського Суходолового, морського та океанічного інститутів. Згодом був зайнятий журналістською працею, перевидав низку своїх книгознавчих робіт. Брав участь у розбудові УВАН, де очолив книгознавчу комісію.

У період німецької окупації Л. Биковський виконував обов'язки директора Публічної бібліотеки Варшави. Під час Варшавського повстання приймав на зберігання в книгосховищах приватні книгозбірні, а також рятував цінні видання, зокрема українські, що залишалися в різних місцях зруйнованого німцями міста.

Варшавська публічна бібліотека – Центральна бібліотека Мазовецького воєводства (Міська публічна бібліотека на вул. Кошиковій – Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy, ul. Koszykowa 26/28)

*Лев Биковський у 1944 році,
світлина із його книжки
спогадів «З Генеральної
губернії до Ватергау»*

У період з 1 серпня до 2 жовтня 1944 р. у Польщі відбувалося Варшавське повстання – головна військова операція польського опору Армії Крайової проти Третього Рейху з метою звільнення міста.

Нервова атмосфера в бібліотеці, скарги співробітників, зведення особистих рахунків, зрештою до краю напружені польсько-українські стосунки — сукупність цих обставин поставила Биковського перед лицем смерті. 22 серпня 1944 р., у розпал Польського повстання у Варшаві, директора бібліотеки арештували функціонери Державного Корпусу Безпеки, тобто повстанської таємної поліції. Його звинуватили у віддаванні німцям польських книжок. Бібліологу закидали його приховану українськість

наче якусь страшну провину. Лев Биковський перебував у повстанській в'язниці на вулиці Познанській два тижні. Повстанська прокуратура не знайшла складу злочину й зняла несправедливі звинувачення. Але приниження у в'язниці та рана, завдана німецьким снайпером, підкосили його фізичне здоров'я і надломали моральний стан. Книгознавець, який вклав так багато зусиль у польську бібліотечну справу, дуже тяжко переживав публічну зневагу під час арешту та наступне ув'язнення.

Бібліотека на Кошиковій у 1944 році

17 жовтня 1944 року, в день восьмої річниці свого шлюбу, подружжя Биковських назавжди попрощалося з Варшавою і виїхало на захід. Покинути місто все ще слабкому після поранення Левові і тяжко хворій на туберкульоз Мавриції допомогли друзі-емігранти. Завдяки цій допомозі Биковському вдалося вивезти з собою частину українських книжок та документів, що зберігалися на Кошиковій.

Після виїзду з Варшави на Лева Биковського чекало ще чимало випробувань, зокрема смерть від сухот його першої дружини Мавриції.

Від січня 1945 р. він – у Німеччині, в різних таборах для переміщених осіб.

Улітку 1949 р. Л. Ю. Биковський емігрував до США. У Нью-Йорку він – член управи УВАН, секретар книгознавчої секції й Чорноморської комісії, заступник голови. 1954 р. переїхав до Денвера, працював у місцевій публічній бібліотеці (1954–1963), секретарем Денверської групи УВАН; разом із Л. Винаром відновив діяльність Українського бібліологічного інституту.

*Інженер Лев Биковський –
секретар Денверської групи
УВАН*

Денверська публічна бібліотека

Марія та Лев
Биковські, 1950 р.

У серпні 1950 р. одружився з Марією Ковальською.

Від 1963 р. Л. Биковський – співробітник журналу «Український історик», один із засновників Українського історичного товариства.

Від 1971 р. працює асистентом професора Українського техніко-економічного інституту в Мюнхені.

1971 р. Биковському присвоєно ступінь доцента в галузі книгознавства.

Помер 11 січня 1992 р. у м. Денвері, шт. Колорадо, США.

Члени УВАН.

Зліва направо: інж. Л. Биковський,
інж. Кропивянський, інж. О. Филипovich
(Денвер, 1958 р.)

Лев Биковський (серпень 1972 р.)

Л. Биковський вдома
на Різдво Христове
(1980-ті рр.)

Автограф-підпис Л. А.
Биковського міститься на
титольному аркуші видання
Григорія Львовича „Галицький

приповідки и загадки” (Відень, 1841; Р. 220).

Підпис Л. Биковського звірено з його підписами у листах до
директора ВБУ С. Постернака від 3 серпня 1923 р. та до
видавництва УНКУ від 14 грудня 1926 р. з Подєбрад, які
зберігаються в ІР НБУВ. Автограф Л. Биковського заштриховано
наступним власником (див. „Закревський М.”).

Творча спадщина

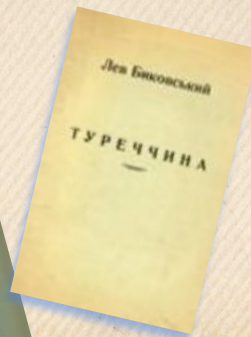
Творча спадщина Л. Ю. Биковського – понад 500 праць, частина з них надрукована і зберігається в архівах України і США. Друкувався у часописах «Бібліологічні вісті», «Бібліотечний журнал», «Українське книгознавство», «Українська книга», «Книголюб», «Bibliotekarz», «Самостійна Україна», «Український історик», «Визвольний шлях», «Українське козацтво».

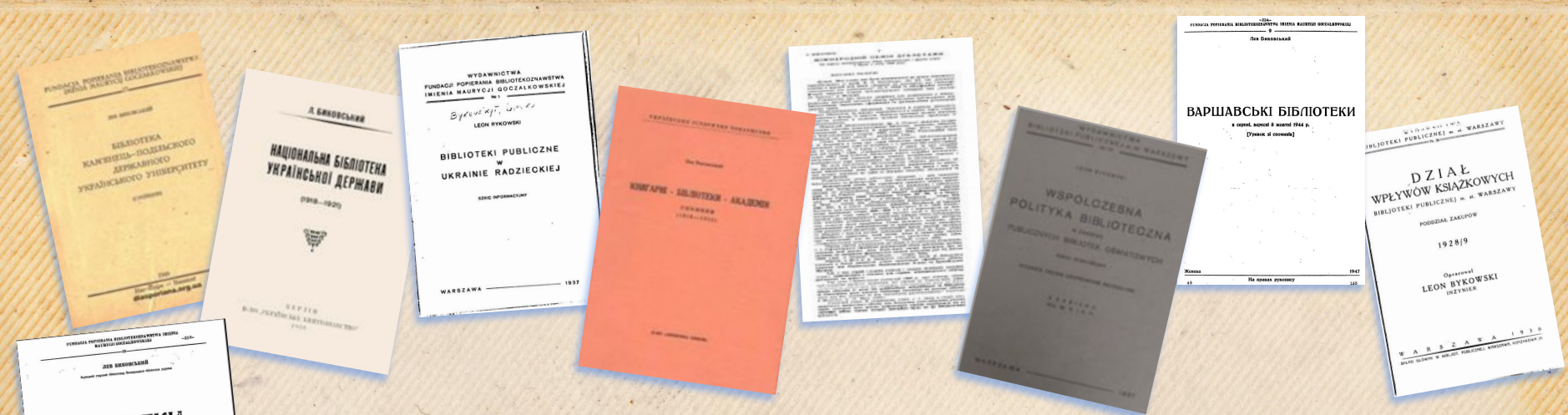

Він є автором теоретичних розвідок з проблем книгознавства «Замітки про книгознавство та книгоживання» (1923), «Український Науковий Інститут Книгознавства» (1925), «Книжна справа в Чехо-Словаччині» (1926), «Книгознавство, бібліографія та бібліотекознавство: програми» (1933), «Департамент книги України» (1942), «Українські книгознавчі періодики і збірники 1-ї пол. 20 ст.» (1978). Переклав з чеської працю Л. Жівного «Нове завдання книгозбірень та інформаційні установи» (1936).

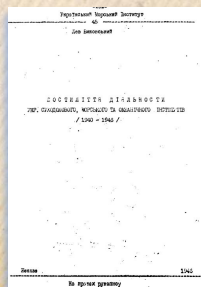
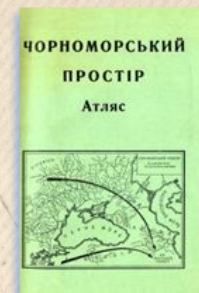
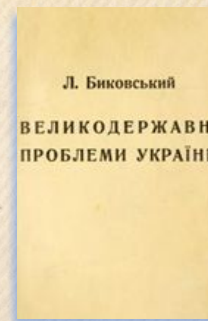
Основні теоретичні праці з бібліографії: «Бібліографія: Що таке бібліографія» (1920), «Замітки про чеську бібліографію» (1927) та бібліографічні покажчики «Materialy do slownika biobibliograficznego bibliotekarzy polskich i obcych Dumitro Valyka» (1934–1935), «Туреччина: бібліографічні матеріали» (1940), «Іван Опанасович Шовгенів. 1874–1943: біобібліографічні матеріали» (1943; 1947; 1948), «Матеріали до бібліографії Юрія Липи (1917–1948)» (1947), «Соломон Ізраїльович Гольдельман. 1885–1974: біобібліографічні матеріали» (1976), «У службах українській книжці: Біобібліографія» (Денвер, ч. 1, 1972; ч. 2, 1981; Львів ; Нью-Йорк, 1997), «Українська бібліографія на еміграції» (1922), «Михайло Олександрович Міллер (1883–1968): біобібліографічні матеріали» (1968).

Питанням теорії та історії бібліотечної справи присвячено праці «Національна бібліотека української держави» (1918; Берлін, 1922; 1923; 1947), «Міжнародний обмін дублетами: на адресу міжнародного З'їзду бібліотекарів і Друзів книги в Празі влітку 1926 року», «Бібліотечна справа в Чехо-Словаччині» (1927), «Wspolczesna polityka biblioteczna w zakresie publicznych bibliotek oswiatowych: szkis dyskus» (1936), «Бібліотека Кам'янець-Подільського Державного Українського Університету: (спомини)» (1949), «Бібліотечна педагогіка» (1938), «Варшавські бібліотеки в серпні, вересні і жовтні 1944 р.» (1947), «Початки національної бібліотеки Української метрополії (1918–1921)» (1947 – друге вид.), «Книгарні – бібліотеки – академія: спомини» (Мюнхен ; Денвер, 1971).

Становлять інтерес публікації, присвячені геополітичній ситуації України та питанням новітньої історії: «Чорноморський простір: атлас» (1941), «Великодержавні проблеми України» (1942), «Напрявні всеукраїнської високошкільної політики: в порядку дискусії» (1943), «Україна над океаном» (1945; 1946), «Шестиліття діяльності Українського Суходолового, морського та океанічного інститутів» (1946), «Апостол новітнього українства: Юрій Липа» (1947), «Проблема сільського господарства в Україні» (Б. р.), «Український Чорноморський Інститут» (1970), «Двадцять літ науково-організаційних зусиль на заході ЗСА (Денверська група УВАН) 1954–1974» (Денвер, 1974).

Л. Биковському належать також науково-публіцистичні праці про діячів української науки та культури: М. Ветухова, В. Дубровського, С. Єфремова, А. Кримського, В. Кузева, М. Міллера, В. Міяковського, О. Лотоцького, В. Проходу, С. Рудницького, В. Тимошенка, К. Широцького.

У серії мемуарів відбився понад 50-річний життєвий та творчий шлях автора: «Польське повстання у Варшаві 1944 року» (1963), «В Петрограді: спогади з 1912–1915» (1964), «На Північному фронті» (1965), «Звенигородська комерційна школа: спогади з 1905–1912 рр.» (1965), «На Кавказько-турецькому фронті» (1968), «Ваймарські часи. Спомини з 1945» (Денвер, 1970), «З Генеральної губернії до Вартегау» (1973), «Від Привороття до Трапезунду: спомини (1895–1918)» (1969).

Окремі твори Биковського видані англійською, німецькою, чеською, французькою та італійською мовами.

Бібліографія творів Л. Ю. Биковського

Бібліографія творів

Праці Л. Биковського

Видання, наявні в фонді ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, позначені астериском (*)

1. Академік А. Кримський : доп. на Укр. Наук. з'їзді в Нью-Йорку 27 груд. 1953 р. / Л. Биковський // Нові дні. — 1954. — Ч. 51 (Квіт.). — С. 16—19.
2. Бібліографія : [бібліогр. огляд журн. «На переломі», кн. «Статут Карного Судівництва»] / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 18 лют. (ч. 32). — С. 4.
3. Бібліографія : [бібліогр. огляд кн. з політ. економіки, статистики] / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 20 трав. (ч. 98). — С. 4.
4. Бібліографія : [бібліогр. огляд кн. Й. Гете «Фауст» та В. Короліва «Народний герой Симон Петлюра»] / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 25 лют. (ч. 37). — С. 4.
5. Бібліографія. Бібліотечна справа / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 20 лют. (ч. 34). — С. 4.
6. Бібліографія : [висвітлює по трактування визначал. терміну бібліографознавства] / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 12 лют. (ч. 27). — С. 4.
7. Бібліографія : (що таке бібліографія?) / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 26 лют. — Додаток. — Ч. 2. — С. 2.
8. Бібліографія творів з бібліотекознавства українською мовою / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 11 квіт. — Додаток. — Ч. 6. — С. 2.
9. Бібліотека Кам'янець-Подільського Державного Українського Університету : (спомини) / Л. Биковський. — Нью-Йорк; Вінніпег : [б.в], 1949. — 9 с.
10. Бібліотечна справа / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 20 лют. (ч. 34). — С. 3-4. — Рец. на кн. : Сірополько С. Народні бібліотеки. Організація та техніка роботи бібліотечного діла.
11. Бібліотечна справа в Чехословаччині / Л. Биковський // Бібліол. вісті. — 1925. — № 1/2. — С. 82-92.
12. Ваймарські часи : спомини / Л. Биковський ; передм. Ю. Лавріненка. — Денвер ; Колорадо, 1970. — 52 с. : іл.
13. Варшавські бібліотеки в серпні, вересні і жовтні 1944 року : (уринок із споминів) / Л. Биковський. — Майніц-Кастель, 1947. — 9 с.
14. Василь Кузів. 1887—1958. Його життя та діяльність / Л. Биковський. — Вінніпег ; Мюнхен ; Детройт, 1966. — 106 с.
15. Від Приворотта до Трапезунду. Спомини (1895 — 1918) / Л. Биковський ; передм. О. Оглобліна. — Мюнхен ; Денвер : Дніпрова хвиля, 1969. — 135 с.
16. Вступ до книгознавства / Л. Биковський. — Франкфурт н/Майні, 1948. — 8 с.
17. Гете Й.—В. Фон / Л. Биковський // Наш шлях. — 1920. — 20 лют. (ч. 34). — С. 4.

Праці Л. Биковського [Електронний ресурс]
// Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу : [інформ.-бібліогр. ресурс] : Биковський Лев Юстимович : (1895–1992) / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. — Електрон. дані. — Київ, 2010–2025. — Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-bibliotekoznavtsi/bykovskyy-l-y/bibliohrafiya/>.

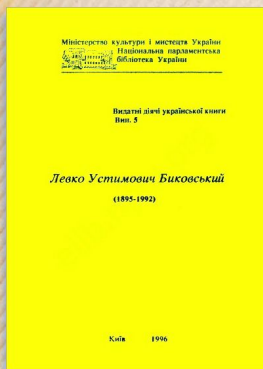

Бібліографія публікацій про життя та діяльність Л. Ю. Биковського

Бібліографія публікацій про життя та діяльність Л. Ю. Биковського [Електронний ресурс] // Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу : [інформ.-бібліогр. ресурс] : Биковський Лев Юстимович : (1895–1992) / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані й програми. – Київ, 2010–2025. – Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliografichni-resursy/vydatni-bibliotekoznavtsi/bykovskyy-l-y/pratsi-pro-zhyttya-ta-diyalni-st/>.

**Автори, які зробили найбільший
внесок у дослідження життєвого й
творчого шляху
Л. Биковського**

Білоконь С., Винар Л., Завальнюк О.,
Казакова Н., Ківшар Т., Прокопчук В.,
Секунова Ю., Солонська Н.,
Стамбол І.

Бібліографія публікацій про життя та діяльність Л. Ю. Биковського

Видання, наявні в фонді ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, позначені астериском (*)

- Баран М. Биковський Лев / М. Баран // Українська журналістика в іменах : матеріали до енциклопед. слов. / за ред. М. М. Романюка. – Львів, 2003. – Вип.10. – С. 27.
- Білоконь С. Биковський Лев Юстимович / С. Білоконь // Довідник з історії України : А-Я. – 2-те вид., доопрац. і доповн. – К., 2001. – С. 63.
- Білоконь С. Биковський Лев Юстимович / С. Білоконь // Енциклопедія історії України. – К., 2003. – Т. 1 : А-В. – С. 252–253 : портр.
- Білоконь С. Биковський Лев Устимович / С. Білоконь // Історія України : А-Я : енцикл. довід. – 3-тє вид., доопрац. і доповн. – К., 2008. – С. 100 : портр.
- Верес С. [Рецензія] / С.Верес // Укр. історик. – Нью-Йорк. – 1978. – №4. – С. 116. – Рец. на кн. : Биковський Л. Українські книгознавчі періодики і збірники першої половини ХХ ст. / Л. Биковський. – Денвер, 1978. – 206 с. – (Видання М. Биковської).
- Винар Л. Лев Биковський: життя і діяльність (1895 – 1992) (Біографічний нарис) / Л.Винар // Биковський Л. У службах української книжки / Л. Биковський ; упоряд. : Л. Винар, Я. Ісаснич ; УІТ, НАН України. – Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Міжнар. асоц. українців, Коміс. бібліогр. і інформатики. – Львів ; Нью-Йорк, 1997. – С.14–16
- Винар Л. Лев Юстимович Биковський / Л.Винар // Український історик. – 1993. – Т.ХХХ. – Ч.1/4. – С.200-205.
- Винар Л. 100-річчя з дня народження доцента Лева Биковського / Л.Винар // Укр. історик. – 1995. – №1/4. – С.340-341.
- Герасимова Г. П. Биковський Лев Юстимович / Г. П. Герасимова, Н. В. Казакова // Енциклопедія Сучасної України / Коорд. бюро Енциклопедії Сучасної України НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка : [чл. Ред. Колегії : І. М. Дзюба, А. І. Жуківський, О. М. Романів та ін.]. – Київ : [б. в.], 2003. – Т. 2. Б-Біо. – С. 599-600.
- Голобуцький П. В. Розвиток теорії книгознавства в працях Лева Биковського / П. В. Голобуцький // Бібліотечно-бібліографічні класифікації та інформаційно-пошукові системи : міжнар. наук. конф. Київ,10-12 жовтня 1995 р. – К., 1995. – С.98–99.
- Грановський Б. В. «Київський» етап Л. Биковського та його участь у формуванні Національної бібліотеки України / Б. В. Грановський // Бібліотечно-бібліографічні класифікації та інформаційно-пошукові системи : міжнар. наук. конф. Київ,10-12 жовтня 1995 р. – К., 1995. – С.101–102.
- Гринько, М. Лев Биковський – дон віхот української бібліології / М. Гринько // Слово і час. – 2010. – № 12. – С. 90–97.

**Повнотекстова база
публікацій:**

<https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliografichni-resursy/vydatni-bibliotekoznavtsi/bykovskyy-l-y/povnotekstovi-dokumenty/>

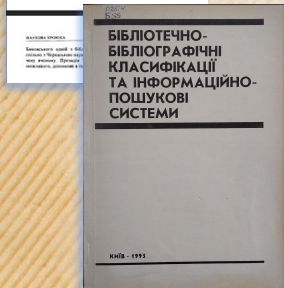
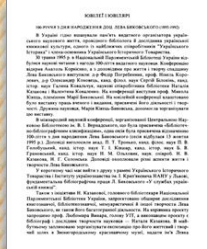
Ушанування пам'яті

5 жовтня 1995 р. в урочищі Привороття (Черкаська обл.)
встановлено пам'ятний камінь Л. Биковському.

У 1995 р. в Києві відбулися заходи до 100-річчя з дня народження Л. Биковського (Національна парламентська бібліотека – 30 травня; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – 10–13 жовтня) (див.: 100-річчя з дня народження доц. Лева Биковського (1895–1992) / Л. В. // Укр. історик. 1995. № 1/4. С. 340–341. URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/14047/file.pdf>; Наукові читання Інституту української книги, присвячені 100-річчю з дня народження Л. Биковського // Бібліотечно-бібліографічні класифікації та інформаційно-пошукові системи : міжнар. наук. конф., м. Київ, 10–12 жовтня 1995 р. Київ, 1995. С. 96–107.).

У 1997 р. за фінансової підтримки дружини Биковського **перевидано бібліографію «У службах українській книжці»**, яку мали отримати всі наукові, обласні та університетські бібліотеки.

17 грудня 2020 р. у м. Кам'янці-Подільському відбувся **круглий стіл «Л. У. Биковський: видатний бібліотекознавець, упорядник університетської книгозбірні (до 125-річчя від дня народження)»** (<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3758/Programa-kruhloho-stolu-L.U.-Bykovskiy-vydatnyi-bibliotekoznavets-uporiadnyk-universytejskoi-knyhozbirni.pdf?sequence=1&isAllowed=y>)

Биковський Лев Юстимович

БИКОВСЬКИЙ ЛЕВ ЮСТИМОВИЧ

(1895-1992)

- Біографія
- Бібліографія творів
- Бібліографія публікацій про життя та діяльність
- Повнотекстова база статей

- Листи
- Фотогалерея
- Ушанування пам'яті

На еміграції ревім пропагатором книгознавчої науки став інж. Лев Биковський, цей, свого роду Дон Кіхот української бібліології. Він раз по раз випускав друком чи циклостизем свої книгознавчі видання, але довгий час він був цілком самотній у своїх змаганнях.

Володимир Дорошенко

Биковський Лев Юстимович – український бібліограф, книгознавець, бібліотекознавець, геополітик, історик та мемуарист (10 (22). 04. 1895, с. Вільховець, нині Звенигородського р-ну Черкаської обл. – 11. 01. 1992, м. Денвер, шт. Колорадо, США) (псевд. і крипт.: Л. Б., Бібліографічний мікроб)

Матеріали ресурсу підготувала

Рубан А. І.,

науковий співробітник

Державної науково-педагогічної бібліотеки України

імені В. О. Сухомлинського

E-mail: metodist08@i.ua

Тел.: 380 (44) 440-66-22

Сторінка, присвячена Леву Юстимовичу Биковському в інформаційно-бібліографічному ресурсі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **«Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу»**: <https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-bibliotekoznavtsi/bykovskyy-l-y/>

Адреса бібліотеки:

Україна, 04060,
м. Київ, 60,
вул. М. Берлинського, 9

Тел./факс:

+380(44)239-11-03

Вебпортал:

<http://dnrb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnrb@i.ua (для офіційних звернень),

dovidka_dnrb@i.ua (для довідок),

fond.dnrb@ukr.net (послуги для віддалених користувачів)

Підготувала головний бібліотекар відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів і соціокультурної діяльності **А. І. Рубан**

Відповідальна: завідувач відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів і соціокультурної діяльності **О. Б. Бондарчук**